

DECIZIE

22 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iuliana Oprea
Ion Druță

examinând recursul declarat de Tatiana Lipco
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ion Ciobanu
împotriva Tatianeii Lipco cu privire la restituirea împrumutului, dobânzii de
întârziere și a cheltuielilor de judecată
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2016, prin
care a fost respinsă cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat

constată:

La 29 octombrie 2015, Ion Ciobanu a depus cererea de chemare în judecată
împotriva Tatianeii Lipco cu privire la restituirea împrumutului, dobânzii de
întârziere și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că la 29 noiembrie 2012 i-a dat cu împrumut
Tatianeii Lipco suma de 18000 euro, pe un termen de până la 01 februarie 2013,
fapt confirmat prin recipisa întocmită în conformitate cu art. 208, 210 Cod civil.

Menționează că la data 01 februarie 2013 pârâta nu a restituit nicio parte din
suma împrumutată, motiv din care s-a adresat cu cerere de chemare în judecată.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 5, 6, 22, 26, 55, 56, 94,
121, 122, 166, 167, 175 CPC, art. 208, 210, 619, 867, 871, 872, 873 Cod civil.

Solicită încasarea împrumutului în mărime de 18000 euro, dobânzii de
întârziere în mărime de 7850 euro și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Cimișlia din 09 septembrie 2016 a fost admisă
acțiunea civilă a lui Ion Ciobanu împotriva Tatianeii Lipco cu privire la restituirea
împrumutului, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

A fost încasat din contul Tatianeii Lipco în beneficiul lui Ion Ciobanu suma
de 18000 euro, cu titlu de datorie, suma de 7850 euro cu titlu de dobândă de
întârziere, suma de 17151,73 lei cu titlu de taxă de stat, 3000 lei cu titlu de
compensare a cheltuielilor pentru asistență juridică.

La 12 septembrie 2016, Tatiana Lipco a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoria Cimișlia din 09 septembrie 2016, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Tatiana Lipco împotriva hotărârii Judecătoria Cimișlia din 09 septembrie 2016, din motivul neprezentării apelului motivat și a dovezii achitării taxei de stat la depunerea apelului în mărime de 12863,79 lei, acordat pentru aceasta un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii. Concomitent i-a fost adus la cunoștință apelantei că în cazul în care nu va îndeplini indicațiile prezentei încheieri, apelul nu se va considera depus și va fi restituit.

La 15 noiembrie 2016, Tatiana Lipco a depus apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, prin care a solicitat admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Totodată, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului în legătură cu situația materială grea, lipsa unor bunuri în proprietate.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2016 a fost respinsă cererea Tatiane Lipco cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului. Nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Tatiana Lipco împotriva hotărârii primei instanțe, acordat un termen de 10 zile din data recepționării încheierii pentru achitarea taxei de stat în sumă de 12863,79 lei și adus la cunoștință apelantei că în cazul în care nu va îndeplini indicațiile prezentei încheieri, apelul nu se va considera depus și va fi restituit.

La 24 ianuarie 2017, Tatiana Lipco a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2016 prin care a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea încheierii recurate cu restituirea pricinii spre rejudecare.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Explică că la 15 noiembrie 2016, prin depunerea cererii de apel motivată a înlăturat parțial neajunsurile indicate în încheierea instanței de apel din 25 octombrie 2016.

Menționează că la aceeași dată a solicitat scutirea de la plata taxei de plată la depunerea apelului în legătură cu situația materială grea, lipsa bunuri deținute în proprietate și faptul că în prezent nu lucrează, fapt confirmat prin certificatul Primăriei Cimișlia nr. 532 din 10 noiembrie 2016 și extrasul din cont eliberat de Casa de Națională de Asigurări Sociale nr. 1/2016-10/2016.

Consideră că motivele indicate în încheierea recurată care au dus la respingerea cererii cu privire la scutire de la plata taxei de stat sunt voluntare, declarative și contrare art. 20 alin. (2) din Constituție și art. 5 CPC, care garantează accesul liber la justiție și declară că nicio lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Notează că instanța de apel eronat a interpretat prevederile art. 85 alin. (4) CPC, deoarece au fost prezentate probe în conformitate cu art. 118 alin. (1) CPC, însă aprecierea lor a fost subiectivă, fără a argumenta care probe în

afară de cele prezentate ar trebui să prezinte apelanta în confirmarea situației materiale dificile.

Indică că suplimentar a anexat certificatului eliberat de Oficiul Cadastral Teritorial Cimișlia, care confirmă faptul că nu deține careva bunuri imobile în proprietate.

În conformitate cu art. 425 al CPC RM, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele dosarului rezultă că careva date despre expedierea și recepționarea încheierii recurate nu sunt.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2016, la 24 ianuarie 2017 în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii recurate din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum denotă materialele cauzei Tatiana Lipco a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Cimișlia din 09 septembrie 2016, unde prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2016 nu s-a dat curs cererii de apel pe motivul neprezentării apelului motivat și a dovezii achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Ca urmare, Tatiana Lipco a înlăturat parțial neajunsurile indicate în încheierea instanței de apel, depunând la 15 noiembrie 2016 doar cererea de apel motivată, totodată solicitând scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2016 a fost respinsă cererea Tatiane Lipco cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului, nu s-a dat curs apelului, fiindu-i acordat apelantei un termen rezonabil de 10 zile din momentul recepționării încheierii, pentru a prezenta dovada achitării taxei de stat în mărime de 12836,79 lei.

Instanța de recurs consideră că soluția instanța de apel în sensul adoptat, este întemeiată, prin urmare argumentele invocate în cererea de recurs nu pot fi reținute, iar încheierea recurată urmează a fi menținută, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 85 alin. (4) CPC, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de

judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Prevederi similare se regăsesc și la art. 4 alin. (1) pct. (19) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992.

Astfel, din sensul acestor norme de drept rezultă că instanța de judecată poate să scutească persoana juridică și fizică de plata taxei de stat, în dependență de situația ei materială, în cererea de scutire urmând a fi expuse circumstanțele care justifică solicitarea și anexate actele confirmative.

Ca urmare, instanța de recurs relevă că la aprecierea situației materiale a persoanei se va lua în considerare valoarea acțiunii, valoarea patrimoniului disponibil al persoanei, obligațiile care ar rezulta din anumite acte, cât și avizul Comisiei pentru protecție socială, certificatul despre mărimea salariului, a pensiei sau a altor venituri; existența la întreținere a copiilor minori sau a altor persoane etc.

Față de aceste constatări, la caz se va reține că Tatiana Lipco în susținerea cererii cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, a motivat starea grea materială prin lipsa unui loc de muncă și lipsa căror-va bunuri în proprietate, prezentând în acest sens certificatul Primăriei Cimișlia nr. 532 din 10 noiembrie 2016, extrasul din cont eliberat de Casa Națională de Asigurări Sociale nr. 1/2016-10/2016, precum și certificatul eliberat de Oficiul Cadastral Teritorial Cimișlia.

Instanța de recurs, conchide însă, că instanța de apel corect a constatat că aceste circumstanțe nu demonstrează cu certitudine starea materială dificilă a Tatiane Lipco, ce ar face imposibilă achitarea integrală a taxei de stat de către aceasta la depunerea apelului.

Or, certificatul Primăriei Cimișlia nr. 532 din 10 noiembrie 2016 prezentat în confirmarea faptului că Tatiana Lipco nu este angajată în câmpul muncii, nu indică cu certitudine la faptul că ultima nu este angajată în câmpul muncii, o asemenea informație urmând a fi prezentată de la Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă.

De altfel, Tatiana Lipco nu a prezentat careva probe nici în susținerea faptului că dânsa nu dispune de alte surse de venit, hârtii de valoare sau alte bunuri mobile.

În atare situație, este cert că apelanta nu a demonstrat prin probe pertinente starea materială precară, drept consecință, se constată că instanța de apel, corect a dispus respingerea cererii Tatiane Lipco cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Iar având în susținere prevederile 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, întemeiat nu a dat curs cererii de apel declarate de Tatiana Lipco, acordându-i un termen pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 12863,79 lei.

În acest sens și Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat în mod repetat că participantul unui litigiu civil este ținut să dea dovadă de un comportament diligent în chestiunile legate de plata taxei de stat (speța Piętka contra Poloniei, hotărârea din 16 octombrie 2012, definitivă din 16 ianuarie 2013).

Pornind de la principiul respectării dreptului de acces liber la justiție, consfințit de 6 jurisprudența CEDO, în cadrul soluționării cererilor privind acordarea facilităților la plata taxei de stat, instanțele judecătorești urmează să examineze cu minuțiozitate fiecare caz concret pentru a nu admite îngrădirea dreptului persoanei la „un tribunal”, conducându-se la soluționarea acestor cereri atât de normele dreptului național, cât și de prevederile Convenției și jurisprudenței CEDO.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că instanța de apel a aplicat corect normele de drept procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul ca neîntemeiat și de a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Tatiana Lipco.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ion Ciobanu împotriva Tatiane Lipco cu privire la restituirea împrumutului, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iuliana Oprea

Ion Druță